

ಅಕ್ಕಾ ನಂದಗೋಪನ ಅರಮನೆಯ

- 1. Ref.:** Shri Purandara Dasara Sahitya Part – 4, Krishna Leele, edited by Shri Betageri Krishna Sharma and Shri Bengeri Huchha Rayaru, page no. 111
- 2. Ref.:** Dasara Padagalu – Purandara Dasara Keerthane, Samyukta Samputa, Edited by Shri Pavanje Gururao, Sriman Madhwa Siddantha Granthalaya, Udipi, page no. 19
- 3. Ref.:** Purandara Sahitya Darshana, Samputa 4, Keerthana Darshana edited by Prof. S.K. Ramachandra Rao, page no. 85
- 4. Note:** Lyrics given without highlights are as per Ref. 1. The wordings given in **yellow highlights** are as per Ref. 2. Wordings in Ref. 3 are similar to Ref. 2. The wordings in Ref. 1 and Ref. 2 are slightly different. There are more number of stanzas in Ref. 1.
- 5. Note:** Singer has followed lyrics as in Ref. 2.

ರಾಗ: ವರಾಳಿ

ತಾಳ: ಅಟ

ರಾಗ: ಮೋಹನ

ತಾಳ: ಆದಿ

ಅಕ್ಕ ನಂದಗೋಪನ ಅರಮನೆಯೊಳಗೊಬ್ಬ
ಅಕ್ಕೂರ ಬಂದನಂತೆ || ಪ ||
ಹೊಕ್ಕು ಬಳಕೆಯಿಲ್ಲ ಹೊಸಬನು ಇವನಂತೆ
ಇಕ್ಕೋ ಬಾಗಿಲ ಮುಂದೆ ಈಗ ರಥವ ಕಂಡೆ || ಅಪ ||

ಅಕ್ಕ ನಂದಗೋಪನ ಅರಮನೆಯೊಳಗೊಬ್ಬ
ಅಕ್ಕೂರ ಬಂದನಂತೆ
ಹೊಕ್ಕು ಬಳಸುವಳಲ್ಲ ಹುಸಿಯನಾಡುವಳಲ್ಲ
ಅಕ್ಕೋ ಬಾಗಿಲ ಮುಂದಿಗ ರಥವ ಕಂಡೆ

ಮಧುರಾ ಪಟ್ಟಣವಂತೆ ಮಾವನ ಮನೆಯಂತೆ
ನದಿಯ ದಾಟಲು ಬೇಕಂತೆ
ಎದುರು ಆರಿಲ್ಲವಂತೆ ಏನೆಂಬೆ ಏಣಾಕ್ಕಿ
ಉದಯದಿ ಪಯಣವಂತೆ || ೧ ||

ಮಧುರಾ ಪಟ್ಟಣವಂತೆ ಮಾವ ಕರೆಸಿದನಂತೆ
ನದಿಯ ದಾಟಲುಬೇಕಂತೆ
ಬದಲು ಮಾತಿಲ್ಲವಂತೆ ಏನೆಂಬೆ ಏಣಾಕ್ಕಿ
ಉದಯದಿ ಪಯಣವಂತೆ ಹೇ ಕಾಂತೆ

ಒಳ್ಳೆ ವೇಳೆಗಳಂತೆ ಬಿಲ್ಲು ಹಬ್ಬಗಳಂತೆ
ಎಲ್ಲಾ ಬೀದಿ ಸಿಂಗಾರವಂತೆ
ಮಲ್ಲರ ಕೂಟವಂತೆ ಮತ್ತೆ ಕಾಳಗವಂತೆ
ಅಲ್ಲೆ ತಾಯ್ತಂದೆಗಳ ಕಾಲಿಗೆ ನಿಗಲವಂತೆ || ೨ ||

ಮಲ್ಲರ ಕೂಟವಂತೆ ಮತ್ತೆ ಕಾಳಗವಂತೆ
ಬಲ್ಲಿದ ಗಜಗಳಂತೆ
ಬಿಲ್ಲು ಹಬ್ಬಗಳಂತೆ ಬೀದಿ ಶೃಂಗಾರವಂತೆ
ಅಲ್ಲಿ ತಾಯಿ ತಂದೆರ ಕಾಲಿಗೆ ನಿಗಡವಂತೆ

ಮತ್ತೆ ಪಾಂಡವರಂತೆ ಮೋಹದ ಸೋದರರಂತೆ
ಅತ್ತೆಯ ಮಕ್ಕಳಂತೆ
ಸುತ್ತು ಶತ್ರುಗಳಂತೆ ಸಕಲ ಕಾರ್ಯಗಳಂತೆ
ಚಿತ್ತಜ-ನಯ್ಯನ ಚಿತ್ತ ಎರಡಾಯ್ತಂತೆ || ೩ ||

ಅಲ್ಲೆ ಹುಟ್ಟಿದನಂತೆ ಅರಸಿನಳಿಯನಂತೆ
ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನಂತೆ
ಎಲ್ಲಾ ಕಪಟವಂತೆ ಎಲ್ಲಾ ಹೀಗಿಲ್ಲವಂತೆ
ನಿಲ್ಲದೆ ಯಶೋದೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ನೀರಂತೆ

ಅಲ್ಲಿ ಪುಟ್ಟಿದನಂತೆ ಅರಸಿನಳಿಯನಂತೆ
ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದನಂತೆ
ಕಳ್ಳ ಕಪಟನಂತೆ ಎಂದಿಗೂ ಹೀಗಂತೆ
ನಿಲ್ಲದೆ ಯಶೋದೇಗೆ ಕಣ್ಣು ನೀರಂತೆ || ೪ ||

ಮತ್ತೆ ಪಾಂಡವರಂತೆ ಮೋಹದ ಸೋದರ
ಅತ್ತೆಯ ಮಕ್ಕಳಂತೆ
ಸುತ್ತು ಶತ್ರುಗಳಂತೆ ಸಕಲ ಕಾರ್ಯಗಳಂತೆ
ಚಿತ್ತಜನಯ್ಯನ ಚಿತ್ತವೆರಡಾದವಂತೆ

ತಾಳಲಾರೆವು ನಾವು ಪುರಂದರ ವಿಠಲನ
ಕಾಣದೆ ನಿಲಲಾರೆವೆ
ಕಾಲದಲೊಂದಾಗಿ ಕಾಮಿನಿಯರು ಕೂಡಿ
ಆಲಸ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಆಣೆಯಿಡುವ ಬನ್ನಿ || ೫ ||

ತಾಳಲಾರೆವು ನಾವು ಪುರಂದರ ವಿಠಲನ
ಬಾಲತನದಿಂದ ಭಾಳ ನಂಬಿದ್ದೆವಮ್ಮ
ಕಾಲದಲಿ ಒಂದಾಗಿ ಕಾಮಿನಿ ಜನರೆಲ್ಲ
ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಆಣೆಯಿಡುವ ಬನ್ನಿ

ಕಠಿಣ ಪದಗಳ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಟಿಪ್ಪಣಿ:

ನಂದಗೋಕುಲದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕೊಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಅವನ ಸೋದರಮಾವನೂ ಮಧುರೆಯ ಅರಸನೂ ಆಗಿದ್ದ ಕಂಸನು ಮಧುರೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಬಿಲ್ಲು ಹಬ್ಬವನ್ನು ನೆಪಮಾಡಿಕೊಂಡು ಉಪಾಯದಿಂದ ಕರೆತರಲು ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿ ಅಕ್ರೂರನನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದನು. ಕೃಷ್ಣನ ವಿರಹವನ್ನು ತಾಳಲಾರದೆ ಗೋಕುಲದ ಗೋಪಿಯರ ಅಳಲು ಮುಂದಿನ ನಾಲ್ಕು ಪದಗಳ ವಸ್ತು.

ನದಿ - ಯಮುನಾ ನದಿ.

ಏಣಾಕ್ಷಿ - ಜಿಂಕೆಯ ಕಣ್ಣಂತೆ ಕಣ್ಣುಳ್ಳವಳು.

ನಿಗಡ - ಕಾಲಿಗೆ ಕಟ್ಟುವ ಸರಪಳಿ, ಬಂಧನ.

ಅಲ್ಲಿ - ಮಧುರೆಯಲ್ಲಿ.

ಅರಸನಳಿಯ - ಕಂಸನ ಸೋದರಳಿಯ.

ಇಲ್ಲಿಗೆ - ನಂದಗೋಕುಲಕ್ಕೆ.

ಹೊಕ್ಕು ಬಳಕೆ = ವಿಶೇಷ ಗುರುತು

ನಿಗಳ = ಬೇಡಿ

ಅತ್ತೆಯ ಮಕ್ಕಳಂತೆ = ಪಾಂಡವರು ಕೃಷ್ಣನ ಸೋದರತ್ತೆಯಾದ ಕುಂತಿಯ ಮಕ್ಕಳು. ಕುಂತಿ ಮತ್ತು ವಸುದೇವ ಒಂದೇ ಹೊಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದವರು.

ಅಲ್ಲಿ = ಮಧುರೆಯಲ್ಲಿ

ಅರಸನ = ಕಂಸನ

ಕಳ್ಳ ಕಪಟ = ಒಳಸಂಚು

Classification: Keerthane

Ankita: Purandara Vittala

Location: NA

Category: Krishna Leele

Sub-Category: Krishna, akrura, bagilu, kamsa, nadi, billu, habba, tayi, tande, pandava, kunti, kalla, mosa, kannu, yashode, gopi, gaja, huttu, shatru, makkalu,

Pravachana: NA

Explanation: NA